

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-174/2012-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, Mirjane Čačić, Marine Kosović Marković, Arme Vagner Popović i mr.sc. Ivice Kujundžića, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ljerke Morović Pavić, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, pokrenutog po zahtjevu I. K. iz Š., na sjednici dana 28. studenoga 2014.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Podnositelj je temeljem članka 38. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 49/02. – pročišćeni tekst) Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnio prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 15.stavka 1. i 2. i članka 16. Pravilnika o unutarnjem redu u Nacionalnom parku Kornati (Narodne novine, broj: 141/10 i 53/11) kojeg je donijelo Upravno vijeće Javne ustanove „Nacionalni park“ Kornati.

Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-II-5549/2011 od 5. ožujka 2012. navedeni predmet je ustupljen na nadležno rješavanje ovom Sudu.

Predlagatelj u prijedlogu navodi da su osporene odredbe Pravilnika u suprotnosti s člankom 14. Ustava Republike Hrvatske, člancima 70.a i 69. Zakona o zaštiti prirode, člankom 7. Zakona o morskom ribarstvu i točkama 5.5. tekstualnog dijela Prostornog plana Nacionalnog parka. U bitnome ističe da je osporenim odredbama utvrđeno ekskluzivno pravo ribolova, bez obzira na Pravilnikom utvrđena ograničenja, i to u korist jedne uske kategorije osoba, stanovnika, vlasnika nekretnina, članova njihovih obitelji koji se bave ovčarstvom ili maslinarstvom. Smatra da se time stvara nejednakosti između stanovnika, vlasnika nekretnina i posjetitelja Nacionalnog parka. Obrazlaže da iako je Pravilnik donose u temeljem odredbe članka 71. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, donositelj ignorira članak 70.a tog Zakona kojim je propisano da je u nacionalnom parku zabranjeno obavljati rekreacijski ribolov bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole te je propisana i prekršajna sankcija za takvo postupanje. Navodi da je odredbom članka 35. stavka 2. Zakona o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj: 56/10., 127/10. i 55/11.) propisano da se rekreativnim ribolovom smatra ribolov u svrhu rekreacije koji se obavlja temeljem dozvole za rekreacijski ribolov. Ističe da je tu odredbu potrebno primijeniti neovisno od toga što je odredbom članka 7. tog Zakona propisano da u ribolovno more ne spadaju dijelovi mora koji su zaštićeni u kategorijama nacionalnih parkova, u kojima se primjenjuju odredbe posebnog propisa o zaštiti prirode, jer ti propisi po svojoj regulaciji ne mogu biti blaži od regulacije iz Zakona o morskom ribarstvu. Iz odredbe članka 70.a Zakona o zaštiti prirode može se zaključiti da je u nacionalnim parkovima moguć jedino rekreacijski ribolov koji može biti samo jednak ili uži od definicije iz Zakona o morskom ribarstvu. Nadalje navodi da stanovnici nacionalnog parka Kornati sukladno odredbama osporenog Pravilnika obavljaju ribolov uporabom ribolovnih alata koji ne ulaze u sklop definicije rekreacijskog ribolova. Nadalje smatra da su osporene odredbe u suprotnosti s člankom 69. Zakona o zaštiti prirode povezano s odredbom točke 5.5. tekstualnog

dijela Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati (narodne novine, broj: 11/03.) jer je prema Planu predviđena mogućnost rekreacijskog ribolova koju posjetitelji mogu koristiti.

Donositelj u bitnome navodi da nikome nije dano ekskluzivno pravo ribolova već samo onima koji zadovoljavaju uvjete iz Pravilnika, uz propisana ograničenja, u svrhu vlastite prehrane dok prebivaju odnosno borave u području Nacionalnog parka Kornati. Kako u parku nema nikakvih objekata, a ponekad ga zbog vremenskih prilika nije moguće napustiti, ribolov im je omogućen kako bi mogli ostvariti osnovne životne potrebe. Navodi da su posjetitelji nacionalnog parka i sada izjednačeni sa stanovnicima i vlasnicima koji ne obavljaju tradicijsku djelatnost jer im ribolov nije dozvoljen. Ukidanjem osporenih odredbi ne bi dobili veća prava od onih koje sada imaju. Ističe da se u nacionalnim parkovima primjenjuju odredbe posebnog propisa o zaštiti prirode, a ne Zakon o morskome ribarstvu tj. more u području NP Kornati nije „ribolovno more“ te je ribolov zabranjen. Iznimno su dopuštene ribolovne aktivnosti s ribolovnim alatima kojima su kornatari lovili ribu u svrhu vlastite prehrane. Rekreativni ribolov nije zabranjen u ribolovnom moru pa se rekreativci time mogu baviti, ali ne i u području Nacionalnog parka. Osporene odredbe u suglasju su i s novim Zakonom o zaštiti prirode (Narodne novine, broj: 80/13.) koji u zabranjenim radnjama u članku 139. više niti ne navodi obavljanje rekreacijskog ribolova bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole, niti je propisana sankcija pa proizlazi da rekreacijski ribolov nije ni predviđen kao mogućnost u zaštićenom području što je raniji Zakon dopuštao. Ističe da Pravilnik nije u suprotnost s Prostornim planom jer Prostorni plan predviđa samo mogućnost da se ribolov i rekreacijski ribolov dopuste u području NP Kornati koja mogućnost nije ni iskorištena.

Zahtjev nije osnovan.

Na temelju članka 71. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj: 70/05. i 139/08.) Upravno vijeće Nacionalnog parka Kornati donijelo je Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku Kornati (Narodne novine, broj: 141/10. i 53/11).

Osporena odredba članka članak 15. Pravilnika glasi:

Na području Nacionalnog parka ribolov je zabranjen.

Iznimno na području Nacionalnog parka dozvoljen je ribolov stanovnicima i vlasnicima nekretnina, te članovima njihovih obitelji, pod uvjetima propisanim ovim Pravilnikom.

Osporena odredba članak 16. Pravilnika glasi:

Stanovnik, vlasnik nekretnine ili član obitelji, može ostvariti pravo na ribolov ako se bavi dopuštenom tradicijskom djelatnošću (maslinarstvom ili ovčarstvom) u području Nacionalnog parka.

Odredbom članka 71. stavka 1. Zakona propisano je da se pravilnikom o unutarnjem redu pobliže uređuju pitanja i propisuju mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja nacionalnog parka i parka prirode te zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti kojima upravlja javna ustanova koju osniva županijska skupština ili Gradska skupština Grada Zagreba, dok je odredbom stavka 2. propisano da pravilnik za nacionalni park donosi upravno vijeće javne ustanove uz suglasnost Ministarstva i prethodnog mišljenja središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva kada je temeljni fenomen šuma ili voda.

Upravno vijeće Javne ustanove Nacionalnog parka Kornati donijelo je Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku Kornati kojim se uređuju pitanja i propisuju mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja uz posebne odredbe o ribolovu i korištenju ribolovnih alata.

Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj: 80/13.) stupio je na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 37.stavka 4., članka 38.stavka 5. podstavka 1. i stavka 5., članka 70. stavka 5., članka 71. stavka 2. i članka 197. tog Zakona koje odredbe stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Prema odredbi 142. stavka 1. navedenog Zakona za zaštićena područja u kategoriji strogog rezervata, nacionalnog parka, posebnog rezervata i parka prirode, na prijedlog upravnog vijeća nadležne javne ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda, ministar donosi pravilnik o zaštiti i očuvanju.

Odredbom članka 246.stavka 5. Zakona propisano je da će ministar propise za koje je nadležan, a između ostalog i pravilnik iz članka 142.istog Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbom članka 247.stavak 2. Zakona propisano je da do stupanja na snagu propisa iz članka 246.stavka 3.,4. i 5. tog Zakona u dijelu u kojem njihove odredbe nisu u suprotnosti s odredbama tog Zakona primjenjuje se između ostalog i Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku Kornati (Narodne novine, broj: 141/10 i 53/11).

Iz navedenih odredbi važećeg Zakona o zaštiti prirode proizlazi da je osporeni Pravilnik na snazi, a u postupku ocjene zakonitosti tog općeg akta mjerodavne su odredbe Zakona o zaštiti prirode koji je bio na snazi u vrijeme njegova donošenja.

Prema odredbi članka 11. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode koja je bila na snazi u vrijeme donošenja Pravilnik, u nacionalnom parku dopušteno je obavljanje ugostiteljsko--turističkih i rekreacijskih djelatnosti koje su u ulozi posjećivanja i razgledavanja, te bavljenje poljoprivredom, ribolovom i obrtom na tradicionalan način, sukladno odredbama ovoga Zakona. Prema odredbi članka 70.a Zakona, u nacionalnom parku zabranjeno je obaviti rekreacijski ribolov bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole, a odredbom članka 198.stavka 1. Zakona propisano je da će se prekršajno kazniti fizička osoba ako u nacionalnom parku obavi rekreacijski ribolov bez dozvole ili protivno uvjetima izdane dozvole.

Osporene odredbe Pravilnika koje dozvoljava stanovnicima i vlasnicima nekretnina te članovima njihovih obitelji koji se bave tradicijskom djelatnošću ribolov u nacionalnom parku na temelju dozvole koju izdaje Ustanova i uz uporabu propisanih ribolovnih alata nisu u suprotnosti s naprijed citiranim odredbama Zakon o zaštiti prirode kako to pogrešno smatra podnositelj. U odnosu na odredbe Zakona o morskom ribarstvu za koje tužitelj također smatra da su povrijeđene osporenim Pravilnikom valja istaknuti da se u nacionalnom parku primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti prirode, a ne Zakona o morskom ribarstvu pa zakonitost tih odredbi sud nije ocjenjivao.

Iz svega navedenog proizlazi da osporene odredbe Pravilnika nisu u nesuglasju s odredbama Zakona o zaštiti prirode pa je trebalo odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10. i 143/12.) odbiti zahtjev kao neosnovan.

U Zagrebu 28. studenoga 2014.

Predsjednica vijeća
Blanja Turić, v.r.